

GRUNDNOTAT til FOLKETINGET

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/66/EF om batterier og akkumulatorer og udtjente batterier og akkumulatorer, for så vidt angår artikel 6, stk. 2, vedrørende markedsføring af batterier og akkumulatorer
KOM (2008) 211

Resume

Forslaget ændrer den eksisterende artikel 6, stk. 2, i direktiv 2006/66/EF om batterier, idet den eksisterende bestemmelse kan forstås således, at batterier, der er lovligt markedsført inden direktivets krav til markedsføring af batterier er trådt i kraft, skal trækkes tilbage fra markedet. Dette vil generere unødige affaldsmængder og skabe unødige administrative byrder for medlemsstater og erhverv. Forslaget tilsigter at ændre bestemmelsen, således at batterier, der er lovligt markedsført inden direktivets regler om markedsføring træder i kraft, ikke skal trækkes tilbage fra markedet.

Forslaget opfylder kun sit formål såfremt begrebet markedsføring forstås som første gang et batteri sættes på EU markedet (af producent eller importør). Danmark forslår derfor en præcisering af definitionen af markedsføring i direktivets artikel 3, nr. 14, således at dette klart fremgår. Danmark finder endvidere, at der er brug for en tidsbegrænsning af, i hvor lang tid, der kan ske videreoverdragelse af batterier, som lovligt er markedsført på fællesskabsmarkedet inden markedsføringsreglernes ikrafttræden, men som ikke opfylder kravene i det nye direktiv.

1. Status

Kommissionen sendte den 30. april 2008 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget har hjemmel i TEF artikel 95, og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i TEF artikel 251.

Da forslaget relaterer sig til direktiv 2006/66/EF vedrørende batterier og akkumulatorer, i det følgende batteridirektivet, der skal implementeres i medlemsstaterne senest den 26. september 2008, er forslaget foreslået som et ”hurtigt tiltag” for at begrænse administrative byrder, som omhandlet i ”Kommissionens meddelelse – Hurtige tiltag for 2008 til reduktion af administrative byrder i den Europæiske Union”.

Notat om forslaget har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg

Formandskabet sigter imod at opnå enighed om forslaget mellem Rådet og Europa Parlamentet ved første behandlingen af forslaget. Europa Parlamentet forventes at stemme om forslaget i slutningen af juli 2008.

2. Formål og indhold

Forslaget vedrører ændring af artikel 6, stk. 2, i batteridirektivet. I den eksisterende bestemmelse i direktivets artikel 6, stk. 2, fremgår det, at medlemsstaterne skal sørge for, at batterier og

akkumulatorer, i det følgende alene batterier, der ikke opfylder kravene i direktivet, ikke bringes på markedet, eller at de trækkes tilbage fra markedet.

De krav, der stilles til markedsføring af batterier i batteridirektivet, er dels et forbud mod over 0,0005 vægtprocent kviksølv og 0,002 vægtprocent cadmium i visse typer af batterier, dels mærkningskrav af batterier. Mærkningskravene går ud på, at batterier skal mærkes med en overstreget skraldespand samt med kemiske symboler pr. 26. september 2008 og med kapacitetsmærkning pr. 26. september 2009.

Bestemmelsen i den nuværende artikel 6, stk. 2, kan forstås således, at batterier, der er lovligt markedsført inden direktivets ikrafttrædelse den 26. september 2008, skal trækkes tilbage fra markedet.

Læses bestemmelsen således, vil det betyde, at en betydelig mængde batterier bliver til affald den 26. september 2008, hvis de ikke opfylder både mærknings- og indholds krav. Hvis batterierne skal trækkes tilbage fra markedet eller skal bringes i overensstemmelse med direktivet ved en efterfølgende mærkning, vil det ligeledes øge den administrative byrde for både medlemsstater og virksomheder.

Ændringsforslaget går ud på, at sætningen om, at batterier, der ikke opfylder direktivets krav, skal trækkes tilbage fra markedet, slettes. I stedet indsættes et punktum om, at batterier, der bliver markedsført *efter* den 26. september 2008, og ikke opfylder kravene i direktivet, skal trækkes tilbage.

Begrundelsen for ændringsforslaget er, at der skal skabes retssikkerhed omkring bestemmelsen, således at der undgås indbyrdes afvigende forskrifter i medlemsstaterne og deraf følgende problemer med gensidig anerkendelse og forstyrrelser af det indre marked. Yderligere ønskes undgået unødige administrative byrder for medlemsstater og erhverv.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentets miljøkomite har tilsluttet sig Kommissionens forslag med to mindre ændringer vedrørende direktivets ikrafttrædelsesdato og medlemsstaternes oplysningsforpligtelser i forbindelse med implementeringen. Begge med det sigte at ændringerne kan være besluttet inden den 26. september 2008, hvor batteridirektivet skal være implementeret af medlemsstaterne.

Afstemning herom forventes at finde sted på Parlamentets plenarsamling ultimo juli 2008

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at målet med den foreslåede foranstaltning ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne, da der kræves en samordnet indsats for at sikre, at det indre marked kan fungere gnidningsløst. Regeringen deler denne opfattelse, og finder på den baggrund nærhedsprincippet overholdt.

5. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser:

Direktivets implementeringsfrist er fastsat til den 26. september 2008.

Der er den 12. juni 2008 vedtaget et lovforslag om ændring af miljøbeskyttelsesloven med de hjemler, der mangler i den eksisterende lovgivning, til at implementere direktivet.

Reglerne om markedsføring af batterier skal indarbejdes i den bekendtgørelse, der følger efter lovforslaget, og som skal implementere direktivet fuldt ud. Der eksisterer i dag i lov om kemiske stoffer og produkter og i miljøbeskyttelsesloven hjemmel til at udstede regler vedrørende direktivets markedsføringsregler.

Da de bestemmelser, som ændringsforslaget således ønsker at præcisere, endnu ikke er implementeret i dansk ret, har forslaget umiddelbart ingen direkte lovgivningsmæssige konsekvenser. Ændringen vil blive inddraget i den kommende implementering af forslaget.

Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser:

Præciseringen af artikel 6, stk. 2, vurderes ikke at have økonomiske, statsfinansielle eller erhvervsadministrative konsekvenser, idet forslaget alene skaber retssikkerhed omkring en eksisterende bestemmelse i batteridirektivet.

Det kan dog nævnes, at præciseringen er med til at bevirke, at medlemsstaterne ikke fortolker bestemmelsen fejlagtigt, og at erhvervslivet dermed undgår administrative byrder ved at skulle ommærke batterier, for at disse kan blive på markedet, eller ved at skulle trække en stor mængde batterier tilbage fra markedet.

Beskyttelsesniveau:

Formålet med forslaget er at sørge for, at medlemsstaternes forståelse af artikel 6, stk. 2, ikke har den konsekvens, at batterier, der lovligt er markedsført d. 26. september 2008, skal trækkes tilbage fra markedet, og dermed generere unødige mængder affald.

Forslaget har på den måde en positiv påvirkning på miljøet, idet det vurderes, at tilbagetrækning af primærbatterier alene vil generere 123.000 tons unødigt affald på fællesskabsplan.

Dette er dog betinget af at markedsføringsbegrebet forstås som første gang et batteri sættes på EU-markedet, jf. nedenfor under pkt. 8. Regeringens foreløbige generelle holdning.

6. Høring

Forslaget har ikke været udsendt i ekstern høring, da forslaget skal hastebehandles, og da det alene sigter mod at præcisere en enkelt bestemmelse i det eksisterende batteridirektiv. Interessenterne er blevet hørt om forslaget i forbindelse med at sagen er forelagt for EU-miljøspecialudvalget.

Sagen har været udsendt i høring i EU-Miljøspecialudvalget den 3. juli 2008.

Yderligere har Forbrugerrådet og Dansk Industri (DI) haft bemærkninger til notatet.

Forbrugerrådet er enig i, at der ikke bør være tvivl om fortolkningen af markedsføringsdefinitionen, hvorfor Forbrugerrådet støtter den danske indstilling på dette punkt. Yderligere støtter Forbrugerrådet, at batterier, der ikke overholder forbudsreglerne, ikke skal kunne videresælges. Forbrugerrådet er dog ikke enig i, at der give flere års undtagelse fra mærkningsreglerne, idet dette kan medføre uklarhed for slutbrugerne omkring aflevering af udtjente batterier.

DI støtter den danske indstilling om at støtte Kommissionens forslag og gør opmærksom på, at organisationen ønsker så lange overgangsordninger som muligt for at minimere det spild, der

fremkommer på grund af batteriets lange vej fra producent til forbruger. DI tilslutter sig herefter den danske indstilling om en overgangsordning på 2-3 år.

7. Forhandlingssituationen

Forslaget har ikke været substansdrøftet i Rådet, men alle medlemslande forventes at tilslutte sig forslaget. Formandskabet forventer at kunne opnå enighed med Europa Parlamentet i forbindelse med forslagets 1. behandling, således at det kan træde i kraft forud for den 26. september 2008, der er fristen for medlemslandenes implementering af batteridirektivet.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark kan støtte, at bestemmelsen om, at artikel 6, stk. 2, skal ændres, for ikke at skabe forvirring omkring forståelsen af bestemmelsen, således at en stor mængde nye batterier skal kasseres eller skal ommærkes for at blive på markedet.

Forslaget skal dog samtidig ses i sammenhæng med definitionen af markedsføring i batteridirektivet: ”overdragelse eller tilrådighedsstillelse til tredjemand indenfor fællesskabet, mod eller uden vederlag, herunder indførsel i Fællesskabets toldområde.”

Denne definition kan forstås således, at markedsføring er enhver overdragelse eller tilrådighedsstillelse overfor tredjemand og ikke alene første gang, et batteri overdrages til tredjemand indenfor Fællesskabet. Fortolkningen skal ses i lyset af definitionen af markedsføring i REACH-forordningen: ”at levere til eller stille til rådighed for tredjemand mod betaling eller gratis.” Denne definition, der er nærmest enslydende med definitionen i batteridirektivet, bliver af Kommission (DG Enterprise) fortolket som *enhver* levering eller tilrådighedsstillelse overfor tredjemand.

Hvis markedsføring i batteridirektivet forstås som enhver overdragelse eller tilrådighedsstillelse, vil ændringen i artikel 6, stk. 2, ikke have nogen virkning. Kommissionen har imidlertid meddelt, at definitionen skal fortolkes som 1. gang, et batteri stilles til rådighed eller overdrages indenfor Fællesskabet. Hvis man fortolker definitionen således, vil ændringsforslaget opnå det tilsigtede resultat. Regeringen mener, det er et problem, hvis enslydende definitioner i forskellige EU-retsakter, kan fortolkes forskelligt. På den anden side er regeringen indforstået med, at 1.gangsfortolkningen kan anvendes, men at dette bør fremgå klart af definitionen. Derfor foreslår regeringen, at ”1. gang” indsættes i den eksisterende definition af markedsføring i direktivets artikel 3, nr. 14. På den måde vil der ikke være tvivl omkring, hvordan definitionen skal forstås.

Forstået således, indebærer forslaget imidlertid, at batterier, der ikke opfylder direktivets krav til mærkning og tungmetallindhold vil kunne videresælges i mange år efter de nye bestemmelsers ikrafttræden hhv. den 26. september 2008 og den 26. september 2009, uden at dette anses for at være i strid med direktivet.

Regeringen finder på denne baggrund, at der, for så vidt angår direktivets mærkningsbestemmelser, bør fastsættes en frist på f.eks. 2-3 år for, hvor længe batterier, der er markedsført 1. gang forud for mærkningsbestemmelsernes ikrafttræden, skal kunne videresælges lovligt i EU uden at opfylde disse bestemmelser.

For så vidt angår direktivets forbudsbestemmelser vedr. indhold af tungmetaller, finder Regeringen imidlertid ikke, at batterier, der ikke efterlever disse, skal kunne videresælges til tredjemand efter forbudsbestemmelsernes ikrafttræden, selvom de er markedsført 1. gang forud for dette tidspunkt. Subsidiært finder Regeringen, at der bør ske en tidsbegrænsning på videresalget af sådanne batterier

i maksimum 1 år efter den 26. september 2008. Det er i øvrigt regeringens opfattelse, at langt de fleste batterier i dag overholder forbudsbestemmelserne, hvorfor producenterne ikke umiddelbart bliver hårdt ramt af et forbud, der træder i kraft uden undtagelse.